

Disputatio inauguralis medica de respiratione integra et laesa / [Johann Heinrich Burckhard].

Contributors

Burckhard, Johann Heinrich, 1676-1738.
Universität Altdorf.

Publication/Creation

[Altdorffii] : H. Meyer, 1697.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/nekbu3bj>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.



Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

A. D. N. G.

DISPVVTATIO IN AVGVRALIS MEDICA

^{DE}

RESPIRATIONE INTEGRA

^{ET}

LÆSA,

^{Qvam}

SVB PRÆSIDIO

SACRO-SANCTÆ

TRINITATIS,

AUTHORITATE ET DECRETO

GRATIOSISSIMI

MEDICORVM ORDINIS,

^{IN}

INCLVTA NORICORVM VNIVERSITATE

ALTDORFFINA,

^{PRO}

LICENTIA

SVMMOS IN ARTE MEDICA HONORES

AC PRIVILEGIA DOCTORALIA

RITE CAPESSENDI,

PUBLICO EXAMINI

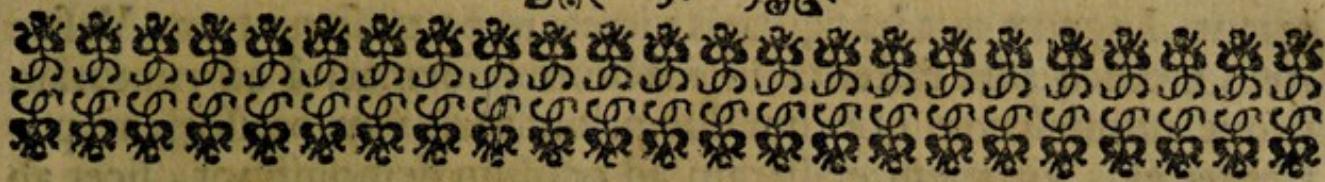
siftit

IOH. HENRICVS BVRCKHARD,

Sulzbaco-Palatinus.

Ad d. xxi. Jun. A. O. R. M DC XCVII.

**DEO
PATRIÆ
FAVTORIBVS
ATQVE
AMICIS.**



7. 7.

SECTIO I.

De

RESPIRATIONE INTEGRA.

Th. I.



Um contraria juxta se posita magis elucent, neminem sinistrè interpretaturum spero, si, antequam de Respiratione lœsâ verba faciam, quædam præmisero de illius statu naturali, quibus nempe actionibus absolvatur, & quem usum in Machina corporis humani artificiosissimâ præstet: Structuram vero pulmonum, & reliquarum partium symbolum suum ad Respirationem conferentium, ex Scriptis Virorum doctrinâ Anatomicâ Clarissimorum transcribere, spatii & temporis angustia haud permisit.

II.

Aristotelicorum etiam item Cartesianorum opinionem lubenter siccо prætereo pede, utpote minus accuratam, dum illi pulmonum pectorisque motus reciprocos à cordis pulsibus deducere laborant, hi vero aërem ab abdomen pectoreque dilatato pulsum pulmones ingredi dicunt.

III.

Aëri interim, qui maximam fere partem in Actu tam Inspiratorio quam Exspiratorio absolvit, neminem denegaturum credo vim pressoriam & elasticam, præcipue si observaverit innumera experimenta circa hanc rem instituta, quæ inter, tanquam primaria, ab Excellentissimo Domino Professore STVRMIO, Patrono & Præceptore nunquam sine honoris præfamine nominando, in Collegio curioso antehac adornata, rem penitus declarant: Hæmisphæria scil. Magedeburgica, quæ tam firmiter cohærebant, exhausto aëre, ut omni licet adhibito robore, tamen à se invicem distrahi non poterant,

terant, Lagenæ quadrangularis vitreæ impetuosa ruptura, Vesica item modicè aëre distenta in machinâ pneumaticâ ad rupturam usque intumescens, quorum duo priora aëris vim pressoriam, posterius ejus virtutem elasticam ad oculum demonstrant, licet ab uno eodemq; principio dependeant.

IV.

Aër igitur per Tracheam in Pulmones propter vim elasticam irruens, substantiam illorum vesicularem, quæ nihil aliud est quam productio ulterior membranæ bronchia intus succingentis, mox expandere nititur, dum scil. tracheæ bronchia sive fistulas aëreas permans in vesiculam proximam, ex hâc iterum in aliam sese insinuat, donec tandem à membranâ communî pulmones ambiente ipsi terminus imponatur.

V.

Quemadmodum verò vesica folli inclusa nunquam inflatur, etiamsi aëri liber pateat aditus, nisi latera follis vesicam hactenus comprimentia removeantur, quô factô vesica statim expanditur, quoniam tunc aëri irruenti nihil resistit, sublatum enim est æquilibrium: Sic res etiam sese habet cum pulmonibus, aër nempe ingrediens illos nunquam penitus explicabit, nisi pectus attollatur, diaphragma deprimatur, aliaque obstructa removeantur; quô verò modo illa fiant, paulò penitus mihi inquirere liceat.

VI.

Probabile est cavitatem pectoris attenuato valdè & rarefacto aëre repletam esse, quem pulmones paulisper inflati, quo usque nempe cavitas pectoris admittit, in angustias cogunt & comprimunt, hic verò quamprimum in fibras muscularum intercostalium appellit, illasque quasi titillat aut alio quocunque modo afficit, spiritus animales statim influunt, fibræ deinde turgidæ factæ & abbreviatæ costas attollunt; aërq; in diaphragmatis superficiem proximam detrusus, hoc deorsum necessariò complanat & extrorsum emovet, sicque cavitas pectoris haud parum ampliatur.

VII.

Nonnulli quidem putarunt diaphragma in Inspiratione constringi & contrahi, quod tamen à veritate alienum videtur, idem enim ab aëre incumbente & impulso jamdum explanatum motum costarum sequitur, adeoq; tunc merè passivè sese habet; & legibus Mechanicæ magis congruum puto diaphragma ad costarum motum,

motum, dum mediantibus musculis attolluntur, extendi, dum descendunt vel pristinæ figuræ restituntur, ad naturalem redire curvaturam, quia universa ossium carniumq; Thoracis compages nullo modo æquiparari potest cum ipsa diaphragmatis mole, quam ut pote leviorum thorax loco dimotus secum rapit. In Inspiratione igitur diaphragma majorem describet circulum, quia latera à centro magis recedunt, in exspiratione vero minorem, quia latera ad centrum magis accedunt.

IX.

Cæterū, quòd musculi intercostales interni nempe & externi, (in quibus fibras decussatas proprium eorum officium requirerat,) costas attollere & cavitatem pectoris ampliare queant, facile ex structurâ patet: Costæ enim (præsertim inferiores, quæ ad pectoris dilatationem maximè conducunt,) cum sterno & spinâ non secundum angulos rectos articulantur, sed anguli infra costas sunt minores, ita ut si costa sursum trahatur, ejus articulationes cum spinâ & sterno versus angulos rectos accedant. Quòd vero pectus à costis ad angulos rectos elevatis ampliari queat, constat ex sequentibus: Si enim arcus quidam supra planum quoddam fuerint positi, ita ut immediatè illud tangant, nullum inter medium erit spatum, quam primùm verò aliquatenus elevantur arcus, statim spatum quoddam inter planum & arcus apparebit, & quòd magis ad angulos rectos eriguntur, eò magis insigne illud intervallum evadet.

IX.

Ampliato igitur pectoris spatio mediantibus costis, aër pulmones versus omnes dimensiones explicare potest, remotis scil. illis obstaculis, quæ antea resistebant: Aër enim cavitati pectoris inclusus haud sufficiens est ad resistantiam, quia est rarefactus; nullum aut æquilibrium esse inter aërem rarefactum & aërem naturalis constitutionis varia comprobant experimenta. Expansis igitur pulmonibus, primus Respirationis actus, Inspiratio nempe absolvitur.

X.

Perlustratâ Inspiratione, proximum nunc est, ut paucis etiam Expirationem perpendam. In illâ vero aërem prius ingressum exprimi certissimum est, quomodo verò illa expressio contingat, paulò altioris est indaginis, quia plurima ad effectum illum pro-

ducendum concurrunt. Si verò rem ab ovo, ut in prōverbio est, ordiar, aér mox iterūm se sistet, quatenus atmosphærā suā nostra ambit corpora & vim suam pressoriam maximè exserit. Post aërem consideranda venit muscularum pectoralium & abdominis vis constrictoria partim ab aëre externo semper premente, partim ab influxu spirituum animalium dependens. Hisce insuper, & potissimum quidem addenda est muscularum intercostalium vis restitutoria, dum scil: spiritus animales fibras, quas anteà ingressi fuerant, relinquere conguntur, illæ turgescere desinunt, & costas iterum collabi patiuntur, ex quō collapsu non potest non aér in angustias pressus in pulmones repelli, & debitum suum ad expulsō nem aëris pulmonaris contribuere.

XI.

Antequam verò reliquas partes exspirationem juvantes sub considerationis incudem revocem, dubium quoddam facilè hīc occurrens solvere mihi incumbit. Præcedenti scil. Thesi Musculis pectoralibus vim constrictoriam attribui, quâ mediante costis resistere possunt ne attollantur, spiritus enim animales semper influere posse videntur & fibras muscularæ abbreviare, quibus abbreviatis costis utique resistunt. Sed in Inspiratione res planè aliter sese habet ac in Expiratione, in illâ enim spiritus animales fibris muscularum pectoralium excluduntur, quia exterius ab aëre, intus verò à costis sublatis comprimuntur, in hâc verò licet ab aëre comprimantur, costæ tamen recedentes spiritibus animalibus viam paudunt. Sed è diverticulo in viam, confero igitur me ad

XII.

Scilicet Expirationem ulterius promovet Diphragma, quatenus non solùm relaxatæ costæ illud ad convexitatem recedere patiuntur, sed etiam viscera abdominalis ab incumbentibus propriis muscularis compressa illud versus pulmones retrò cogunt; hīc verò diaphragmati omnem virtutem activam derogare nolo, dum fibræ illius similem vim constrictoriam habent ac reliquæ corporis nostri fibræ muscularæ. Post septum transversum considerationi sese subjiciunt tum bronchiorum tum vesicularum pnevmonicarum fibræ motrices, quatenus scil, constrictæ cavitates ac meatus angustant, & aërem anteà ingressum exprimunt, sicq; alterum Respirationis actum, Expirationem scil. absolvunt. Quia verò in statu tensionis illæ fibræ aliæque muscularæ semper permanere nequeunt, sed remittunt &

relaxantur, aëris novus ingreditur, eandemque quam prius agit fabulam, sic motuum horum reciprocorum author existit.

XIII.

De usibus Respirationis quædam dicenda nunc restant, haud incongruum verò existimo, si clarioris doctrinæ gratia illos in primarios sive universales, & secundarios sive particulares distinxerim. Plurimi hactenus Respirationi illum adstruxerunt usum, quod scilicet aëris, motus intestini author, per illam sanguini, ex arteriæ pulmonalis extremitatibus in venæ sociæ capillares oppositas propagines transeunti, communicetur; structura verò pulmonum æquâ mentis lance perpenfa difficile quodammodo illud assertum reddit: Sanguinem enim ex arteriolis in venulas capillares refluente prius in ipsam pulmonum substantiam, æquè ac in reliquis corporis partibus, effundi probabile haud est, quia hoc modo in ipsas vesiculas penetraret, & aëris liberum aditum inhiberet. Anastomoses propterea statuantur necesse est, & nisi subtiliorem saltum aëris partem penetrare quis affirmet, non video quomodo dissentientes conciliare poterit, maxima quippe aëris pars, ad motum sanguinis producendum requisita, cum alimentis affertur. Attenuatio igitur sanguinis, in pulmonibus contingens, maximè hic notanda venit, sanguis enim venas & arterias pnevmonicas per means vehementer satis comprimitur, dum nempe aëris in bronchiis, medium locum inter vasa sanguifera obtinentibus, sese expandit, non potest non nectar vitale, tanquam mediante torculari, conquassare & contundere.

XIV.

Perflustratis usibus universalibus, quos Respiratio corpori præstat, attenuatione nempe sanguinis, propter diversarum particularum secretionem requisitam, & admiscelâ quoad partem principii moventis, ad particulares paucissimis recensendos pedem promoveo, quorum quidam sub inspiratione peraguntur, quidam sub exspiratione: Sub priori respiratio ad motum ventriculi & Intestinorum, ut & ascensum chyli ejusque ingressum in venam subclaviam ex vasis lacteis per ductum chyliferum facit, itemque bilis secretionem motumque ad intestina adjuvat, & eodem opere fœtus nutritionem, partum, fæcumque exclusionem promovet. Sub posteriori respiratio causa loquelæ existit, quæ nihil aliud est quam determinata aëris elisio per rimulam laryngis facta. Reliqui usus, quos exspi-

exspiratio procurat, h̄ic exulare mihi videntur, quia pr̄ter naturale quid involvunt.

XV.

Coronidis loco disquirere liceat, an fœtus uteri ergastulo inclusus vocem edere valeat? Evidē multi hactenus affirmativam sententiam defendendam in se suscepérunt, quam tamen plurima valdē dubiam reddunt, vox enim est elisio laëris determinata per rimulam laryngis facta, hinc quia in fœtu deficit causa, deficit etiam effectus, aërem enim nullum pulmonibus inexistere anastomoses fœtui propriæ quoad partem comprobant, & h̄ic certè, si unquam, obtinet ille Canon Philosophicus: Entia pr̄ter necessitatem non sunt multiplicanda. Tantum.

SECTIO II.

RESPIRATIONE LÆSA.
De

Th. I.

Post præmissam Respirationem integrām sine longioribus ambagibus varios modos, quibus Respiratio læditur, Tractationi subjiciam, servato ordine priori analogo, quō vitia Inspirationis prius perlustrabo, antequam me ad Expirationis læsiones conferam: Lædunt illam verò vel partes continentes, vel contentæ, tum ipsorum Pulmonum, tum reliquorum membrorum ad Respirationem concurrentium. Primum omnium ergò Inspirationi à partibus solidis vitiata sese sistit, de qvâ antequam verba faciam, quādam adhuc præmonenda esse duxi.

II.

Scrupulus enim L. B. h̄ic oriri facile posset, quomodo nempe partes solidæ sive continentes Respirationem lædere queant absq; fluidis, si enim viæ per constrictionem vel compressionem angustantur, partes fluidæ necessariò concurrere debent, quæ ini bi vel stagnant, vel vitiosè influunt: & quando fluidæ Respirationem difficultem reddunt, à solidis suppeditari debent, quæ sanè distinctionem illam, quod nempe nunc partes continentes, nunc contentæ Respirationi obicem ponant, perturbare videntur, quia semper concurrunt. Sed sciendum, quando partes solidas respirationem

tionem lādere paulò ante posui, me intelligere illarum concursus immediatum, sive quòd causa existant proxima expressionis aëris, quod fit per earum constrictionem, mediantibus humoribus aut stagnantibus, aut vitiosè, aut planè non influentibus, uti obtingit, in Anginâ, Peripnevmoniâ, Pleuritide, Paraphrenitide, Syncope, item Catarrho suffocativo, Orthopnœâ, Asthmate convulsivo, Incubo, aliisque affectibus, quos tamen tanquam minùs principales spatii angustia hīc excludit. Simile judicium esto de Partibus contentis, quòd nempe ad Respirationem lāsam immediatè concurrere debeant, atque tali sensu distinctio hæc locum habere poterit.

III.

Partes continentes igitur Inspirationem dupli modo difficultem reddunt, dum nempe vel aërem planè excludunt, vel illi, liberè licet ingredienti, saltem resistunt, ne pulmones expandere queat; prius contingit in Anginâ, posterius verò in pluribus aliis affectibus, quibus partes continentes vel ipsorum pulmonum, vel membrorum vicinorum ansam præbent. Inflammati enim musculi Laryngis & Oesophagi tumescunt, viamque tam angustam reddunt, ut aër per Tracheam pulmones ingredi haud queat, sed allis in musculos inflammatos repercutiatur, pulmonesq; intacatos relinquere cogatur.

Angina.

IV.

Eapropter ut aëri liber pateat aditus, omnibus viribus Medicum eniti oportet, quòd stagnatio humorum, tanquam causa inflammationis proxima, resolvatur, idq; in omnibus Inflammationibus observandum erit, utpote quarum causa una est eademque, hincq; pro diversitate partis affectæ diversa saltem illæ nanciscuntur nomina. Sublatâ causâ antecedente, facilè etiam tollitur proxima. Si igitur Plethora stagnationis fuerit causa, ad V. S. tanquam sacram anchoram configiendum erit; si verò impuritas humorum talis extiterit, maxima medicinæ spes in diaphoreticis & quandoq; catharticis lenioribus ponenda erit. Singularem autem ea præ multis efficaciam habent, quæ peccantem stagnationem simul tollunt, uti sunt Θ es volat. sangu. human. Corn. cerv. Θ *. fulig. Quòd accedunt, quæ Θ ibus illis abundant, Corn. cerv. Ebur. Unicornu, mater perlar. lapid. \mathfrak{S} , \mathfrak{T} iata item, quæ hīc eminent; omnia quippe materiam affluentem non solùm per habitum corpo-

ris expellunt, sed affluxam jam & stagnantem dissolvunt. Inter Topica laudem merentur dissolventia, decocta nempe herbarum partim discutientium v. gr. Calaminth. Origan. Serpill. Meliss. Salv. Menth., partim emollientium, Chamæmel. Melilot. Malv. flor. Sambuc. pap. rhœados &c.

V.

Partes continentis ipsorum Pulmonum aëris irruentis elasticitati vinculum injiciunt, quando constrictæ & compressæ illum in meatus & cavitates pulmonum anteā ingressum mox exprimunt, ut neque debita illius quantitas sese insinuare, neque decentem moram ibi nectere valeat. Compressio verò talis diversas agnoscit causas, stagnationem nempe humorum, illamque vel cum, vel sine Inflammatione, eorumq; vitiosum influxum. Humorum enim in pulmonibus stagnantium materia magis magisq; adaucta, non potest non vasa sanguiveha dilatare, & interjacentes fistulas aëriferas comprimere, ut aëris ingressus inhibetur, sicque Inspiratio difficilis reddatur. Quia verò illa stagnatio non subitò sed successivè contingit, humores acrimoniam quandam contrahant necesse est, sicque Pulmonibus Inflammationem, Peripnevmonia nomine insignitam, inferre.

VI.

Humores enim subitò stagnantes nullam inflammationem excitare possunt, quia in majori copiâ ad partem affectam non afflunt, sed per omnia vasa æqualiter se fistunt, & quoniam simul influxus spirituum animalium cessat, nihil est, quod humores universaliter ferè stagnantes commovere possit, ut, particulis subtilioribus absumptis, crassiores in partes sensiles impingantur, & sensum doloris, tanquam Inflammationis individuum comitem, producant. Stagnationem interim illam universalem varia producere possunt, abundantia scil. & viscofitas humorum, acidum præternaturaliter peccans, deficiens spirituum animalium in fibras cordis influxus, ex quô illæ necessariò turgescere, sanguinisq; motum promovere desinunt, interdum etiam spasmatica fibrarum contractio circulum sanguinis intercipere potest, quæ posteriora præcipue Syncopen producere solent. Stagnatio verò in cerebro primùm obtingens Apoplexiæ causa existere solet, quemadmodum Catharrhus Suffocativus dependet à stagnatione sanguinis in focativus.

pulmo-

pulmonibus factâ, cui subita aëris mutatio ansam quandoque præbere visa est.

VII.

Jam igitur quomodo hæ stagnationes Inspirationi lœsiōnem inferre possint, paulò prolixius nunc dijudicandum erit; Sanguis nempe in vasis pulmonum stagnans, horum interstitia comprimit, aëremque illa aliàs replentem, recedere cogit; licet enim sanguis in statu naturali intercapedes istas similiter comprimere queat, facilius tamen aëri renitenti cedit, illique debitum largitur spatium, quia principio movente tunc instructus est, hîc verò Aëris vim maximè eludit, quia merè passivè fœse habet; cœfantem spirituum animalium influxum insuper quid contribuere posse non nego. Stagnationem verò illam V. S. maximè solvet, si Plethoram tanquam causam agnoverit. Cœterū ⊕ ina volat. Ossa humoribus pristinum conciliare possunt motum; ad acidum verò imbibendum maximè alcalia fixa conducunt.

IX.

Post partes continentēs pulmonibus proprias, & ob humores stagnantes compressas & constrictas, Inspirationem lœdunt partes Asthma Convul-
sorum solidæ, ob solum humorum vitiosum influxum coarcta-
tæ, quando scil. materia quædam partes nerveas stimulat ac velli-
cat, spirituum animalium influxus acceleratur, ut spasmodica con-
tractio organorum Respirationi dicatorum subsequatur. Musculi
namque intercostales, licet etiam spasmodicè contrahantur, & sub-
lati costis cavitatem pectoris amplient, pulmones tamen non
expandentur, quia illorum expansioni propriæ fibræ nerveæ con-
strictæ resistunt, aëremq; ingressurum excludunt, sicque Inspira-
tionem vitiosam reddunt.

IX.

Causa verò illa stimulans non semper in pectore aut pulmo-
nibus hæret, sed interdum paulò remotior est, & per consensum
saltem pulmones spasmodicè contrahit, in Malo scil. Hypochon-
driaco & Passione Hystericâ, vocaturque illa difficultis Respiratio Malum Hypo-
chondriacum.
speciali nomine Asthma Hypochondriacum & Hystericum, dum
nempe materia acida aut quæcunq; acris ramos vagi paris & inter-
costalis abdominis, in specie plexus nerveos mesenterii, aut nervos
uterinos vellicat & in spasmos deducit, non potest non fieri, quin
nervi pulmonibus dicati in consensum & conspirationem trahantur,

tur, pulmonumque meatus & cavitates contrahant, aërique irru-
enti debitum spatum non concedant. Materiam igitur talem
partes nerveas vellicantem extirpabunt absorbentia temperando &
absumendo, uti sunt Bezoardicum Mineral. & ium diaphoret. co-
rall. aliaq; diaphoretica fixa, iisq; optimo consilio adjungenda cinna-
barina; etenim quoniam spiritus animales in his affectibus maximè
afficiuntur, cephalica etiam alia ultimum locum non obtinebunt,
Sulcus Θ * succinatus, Liq. C.C. succinatus ∇. Lil. convall. pœon.
TRa Castor. & similia ex Practicorum scriptis colligenda.

X.

Inspirationem lœdere partes continentes vel Pulmonum, vel
membrorum vicinorum, superiùs dixi, quatenus aëri introeuntī
resistunt, ne vesiculas pulmonum inflare valeat; absolutis igitur
illis, ad has, scil. partes continentes membrorum vicinorum cala-
mum promoteo, quæ iterū vel ab humoribus stagnantibus, vel
vitiosè saltem influentibus comprimuntur. Inter illas verò sta-
tim se offert Pleura, membrana costas intus succingens, intra cu-
jus vasa, si humores vel biliosi vel lymphatico viscosi plus minus
acres successivè stagnaverint, Inflammatio intensior vel remissior
Pleuritis dicta oritur, quæ tumore stipata, sanè aëri inspirando
obstaculo est, ne sufficiens illius quantitas in pulmonum mæan-
dros sese insinuet, aër enim, cavitati pectoris inclusus, tantum spa-
tium h̄c non reperit, quō pulmonibus expansis cedere possit. Si-
mili modo actum Inspiratorium vitiosum reddit Diaphragmatis
Inflammatio, Paraphrenitis dicta, humores enim in illius vasis re-
morantes, id turgescere faciunt, & ad convexitatem contrahunt:
accedit quod tunc temporis recensitæ partes necessario pro re-
spiratione thoracis motui ob dolorem tumori conjunctum re-
luctentur.

XI.

Inspirationem porrò inter partes solidas vitiat idem diaphra-
gma, quando convulsivo motu violenter constrictum versus thora-
cem accedit, & aëri ingressuro requisitum demit spatum, in natu-
rali enim Inspiratione septum transversum deorsum descendens,
aëri cedit, h̄c verò constrictum resistit. Spasmodica verò illa con-
tractio, Singultus dicta, oritur, quando fibræ nerveæ p. n. velli-
cantur & irritantur vel ab alimentis nimis acribus, vel humoribus
pungentibus, vel partibus vicinis inflammati. Singultus quem

Pleuritis,

Paraphrenitis.

Singultus.

ali-

alimenta producunt facile solvitur, quando nempe alimenta extra ventriculum eliminantur, si verò humores in ventriculo stabulantes causa extiterint, Emetica propinanda, aut præcipitantia in usum vocanda erunt, ut Ebur ustum, C. C. ustum, Ocul. S. Fa sigillat. Bolus Armen. &c. ubi Singultus est Symptoma cujusdam gravis affectus, v. g. Inflammationis hepatis, sponte equidem, morbo primario curato, cessat.

XII.

Ad Inspirationis læsionem demùm diaphragma concurrit, in affectu Orthopnœa dicto, ubi æger non nisi erectus respirare valet, quia septum transversum viscera abdominis nimis premunt, & sursum versus pectus adigunt, ita ut spatium in thorace pro respiratione instituendâ satis amplum aperiri non possit: Si tamen in recto situ æger collocetur, eorundem viscerum gravitate adjuvante, jam valet diaphragma, quamquam imbecille, iisdem deorsum cōgēdis. Atq; ita demùm descendente ab domine, pectus dilatatur, & æger respirare valet.

Orthopnœa

XIII.

Causæ hujus affectus antecedentes variæ existunt, quas paucissimis attingam: Quidquid stomachum nimium replere & distendere potest, id utique diaphragma sursum coget, quod etiam de Hepate, Liene, cæterisq; abdominis visceribus dictum volo; An Uterus in Passione Hystericâ convulsus etiam versus diaphragma ascendere possit, dubito, quamvis inflatione p. n. factâ viscera sibi proxima superiora versus ad diaphragma cogere quodammodo valeat. Serum in Hydropicis extravasatum & abdomen nimium replens, pinguedo item omenti, intestinalium, mesenterii, & muscularum abdominis, diaphragma sursum detinebit, & Inspirationem immunit. Singulorum verò horum affectuum, tanquam à parte nostrâ affectâ remotiorum, cura è Practicorum Libris petenda erit.

XIV.

Diaphragma versus pulmones nimium assurgens interdum quoq; causa existit affectus cujusdam, in quô æger cum sibilo Spiritum haurit, dum enim seu ob viscerum infimi ventris intumefactorum pressuram, seu ob alias causas hactenus recensitas illud descendere nequit, contingit, ut Pulmones Inspiratione inflati, ob septi transversi resistantiam, non uti aliâs æqualem positionem sortiri possint, sed eorum lobos huc illuc inflecti necesse fit: unde fit,

ut Bronchia incurventur, & aliquando fortè contorqueantur, ita ut aër eadem liberè pertransire nequeat, sed iis allisus, strepitum sibilumq; efficiat. Symptoma verò hoc interdum Asthma etiam concomitari posse non nego.

XV.

Incubus.

Post diaphragma Inspirationem vitiant Musculi intercostales, quorum fibræ ob interceptum spirituum animalium influxum, turgescere desinunt & costas collabi patiuntur, quæ collapsæ pulmones comprimunt, aëriique elasticitatem denegant. Hæc verò maximè dormientibus contingunt, utpote in quibus spirituum animalium irradiatio expansiva quoad partem cessat, cui si spirituum animalium aliqualis penuria, tanquam causa antecedens accedit, facile hoc malum, Incubus dictum, oriri potest. Materiam insuper viscidam interdum hujus affectus causam antecedentem existere posse negare nolo, quia sæpius ex ebrietate & ciborum devoratione gulosis hominibus familiari affligere solet.

XVI.

Difficultatem illam, quare scil. tali affectu laborantes certum sibi imaginentur subjectum, se premi v. gr. à vetulâ ingratâ, à cane nigro &c. determinare ac solvere, tenuitatem meam ferè superat. Judicium pressionis quidem anima inde formare videtur, quia pondus pectori incumbens spiritibus animalibus similem motum retrogradum imprimit, pectorisque cavitatem comprimit, si verò tempore somni tale quid obvenit, anima, uti in statu vigiliarum, concludit, causam prementem externam adesse, quia ipsi ignota sunt, quæ intra corpus aguntur. Quòd verò illæ pressiones certis subjectis adscribantur, id præconceptibus, quibus anima à primis jam annis imbuitur, attribuendum esse mihi videtur. Cæterùm si Incubus solam spirituum animalium aliqualem penuriam ceu causam agnoscit, spirituosa in usum vocanda erunt, ut majus incrementum quoad quantitatem capiant. Si verò materia viscida, vias obstruens, peccaverit, discutientia illam removebunt, qualia sunt Rosmarin. Salv. Melissa &c. illorumque olea, ut & oleum Succin. Cinam. & plurima alia.

XVII.

Compressionem Pulmonum & subsequentem aëris sub inspiratione intromittendi exclusionem ulterius moliuntur sternum, costæ item ac Vertebræ dislocatæ, dum enim versus interiora incurvantur

tur & deprimuntur, non potest non angustius formari spatum, quod expansioni pulmonum haud sufficiens est, sed aërem illos explicaturum mox retrocedere facit. Fornix igitur thoracis hoc modo ad expansionem necessariam ineptus redditus restituendus erit, qui quidem si ex hæreditariâ dispositione talis fuerit, vix ullam restitutionis spem relinquet, quia irregularis harum partium conformatio artem omnem eludit; simile judicium ferendum erit de vertebrarum dislocatione introrsum factâ, & quæ ex neglectâ curâ jamjam inveteravit, quicquid enim hîc audemus, cassa tamen ut plurimum eventu spes nostra deprehenditur. Costarum & sterni luxationis, si introrsum tendit, difficillima etiam erit restitutio, cùm operatoris manus vix quicquam hîc conferre possit, nisi mediantibus cucurbitis cum magnâ flammâ supra locum affectum applicatis, aut elevatorio instrumento auxilium aliquale præstiterit.

XVIII.

A partibus solidis Inspirationem lœsam inferentibus transgressum facere liceat ad fluidas, aërem in debitâ quantitate non admittentes, dum enim ipsæ plurimum occupant spatum, aër ubique sese insinuare, actumq; Inspiratorium absolvere nequit. Coacer- vantur verò partes contentæ vel in ipsis pulmonibus, vel circa illo- rum peripheriam, quarum illæ aërem planè in pulmones non admit- tunt, hæ verò ingresso, quoad partem, resistunt. Priori modo Inspirationem inhibet Dispnoea, cuius primus gradus vocatur Anhelitus, secundus Asthma, quando scil. materia viscida & tenax in pulmoni- bus ex vitio rerum tam naturalium quam non & præter naturalium congesta, aëri viam intercludit, quod malum etiam vel Vomica pul- monum rupta, vel Phthisis producere potest.

Dispnoea

XIX.

Phthisis & Vo-
mica.

Pro materiâ illâ viscidâ & crassâ tanquam causâ proximâ, quam calculi aliaque p.n. subsistentia interdum etiam suppeditare solent, solvendâ & corrigendâ Pectoralia vulgo dicta, maximè convenient, quæ particulis suis salinis volatilibus & intermixtis aromaticis, vel abstersivis, vel incidentibus materiam tenacem resolvunt & attenuant: Talia autem sunt Helenium, Marrubium, Hyssopus, Scabiosa, Pulegium, Calamintha, Veronica, aliaq; dissolventia, quæ brevi- tati studens lubenter omitto. Spiritus sulphuris per campanam hîc quoque opem præstabit. Gummi Ammoniacum cum ovo for- bili

bili assumptum tanquam specificum & Asthamati appropriatum medicamentum aliquando mihi communicavit Vir supra laudes meas positus , Celeberrimus Dn. D. H O F F M A N N V S Senior, Dominus Patronus, Præceptor & Hospes meus sanctè semper co-lendus.

XX.

Hæmoptysis.

Partes fluidæ præterea Inspirationem imminuunt in Hæmoptysi , quando nempe ex vasculo rupto sanguis extravasatus vesiculas ingreditur, illasque opplet , ut aër spatum, alias sibi proprium , relinquere cogatur. Ruptio verò illa ex triplicis generis causis potissimum erit deducenda , contingit enim vel ex abundariâ sanguinis , vel ex humorum acrimoniâ vascula teneriora ro-dente, vel ex majori corporis nisu. Hisce verò Indicantibus peculiaria etiam indicata opponantur necesse est, abundantia igitur sanguinis indicat sui imminutionem , quæ per V. S. acquiritur. Acrimonia verò humorum indicat sui attemperationem , quam diaphoretica fixa producunt, absorbendo & absumento illas particulas acriores ; respiciunt enim non solùm causam antecedentem, illamque per habitum corporis expellunt , sed insimul proximam destruunt, dum particulis terreis alcalinis solutam partem adstrin-gunt, volatilibus verò sanguinem grumosum resolvunt, ne futuræ Phthiseos causa existat.

XXI.

Partes fluidæ in cavitate pectoris stagnantes , Inspirationem similiter vitiosam reddunt, dum quidem aëri non immediatè resistunt, sed pulmonibus saltem requisitum ad expansionem spatum denegant. Sanguis enim extravasatus , aut purulenta materia, aut seri quantitas in cavo thoracis collecta, summam spirantibus difficultatem adfert , quando nempe pulmones comprimendo aërem excludit. Ad materiam autem illam absumentam Paracenthesis thoracis maximè conduceat : observandum tamen est, ut tempestivè ante viscerum corruptionem à prudenti Chirурgo ista adornetur.

XXII.

Partibus fluidis sive contentis meritò etiam accensendum est aër non solùm autem qui inspiratur & lexspiratur, sed etiam qui cavi-tati thoracis inclusus est. Ille verò Inspirationem difficilem red-dit, quatenus in debitâ quantitate sese non sistit, quod fit tem-pore

pore æstivo, ubi aër maximè rarefactus sufficienti quantitate pulmones ingredi nequit, in locis item editioribus, ubi propter cæssantem vim pressoriam tam copiosè pulmones non subintrat, aut sufficienter expandit, in locis denique sub terraneis aërem esse rarefactum & ad respirationem ineptum, pulmones post mortem extremè collapsi, & cænæ subitò extinctæ, comprobant, quod utrumque in machinâ pneumaticâ aëre orbatâ etiam accidit. Aërem compressum & condensatum quandoque Inspirationem posse lædere, tempestas nebulosa, pluviis item & descensui nivis præcedens testatur. Has verò difficultates locorum mutationes potissimum sublevabunt. Aër thoracis fornice inclusus ad Inspirationis læsionem facit, quatenus illius naturalis crais ab aëre, per thoracis vulnus irruente immutatur, ut deinde aëri pulmones expandenti justò magis resistat. Supplebunt igitur hoc in casu medicaminum vices sola lintera, emplastra glutinosa aut fasciæ circumjectæ, usque dum conglutinatum rursum vulnus, portaq; illa infausta, lege artis, occlusa fuerit.

XXIII.

Nonnulli equidem modi Inspirationis læsæ restarent, quia verò ex dictis eorum causæ, harumque remotiones maximam partem constant, ab illis immediatè transire placet ad vitia Exspiratio-nis, quorum sanè tot essent, quot sunt vitia Inspirationis, quia hâc læsâ læditur quoque necessariò Exspiratio, remotâ autem causâ, de quâ in præcedentibus mentionem feci, removetur etiam effectus, hoc est Inspiratione in integrum conversâ, rectè etiam sese habebit Exspiratio. Interdum autem Inspiratio integra videtur, & secundum leges præscriptas peragitur, læsâ tamen Expiratione; propterea hîc saltem illa vitia Expirationis attingam, quæ integrum Inspirationem sequuntur, reliqua enim cum Inspiratione nempe vi-tiatâ conjuncta, ex dictis constant. Ad Causam verò horum vitiorum proximam, sive ad p. n. aëris expulsionem, immediatè concurrunt partes continentes.

XXIV.

Gibbositas. Costæ igitur & vertebræ extrorsum dislocatae Inspirationi nullam causantur difficultatem, sed majori circumscripso spatio, aëri decenter ingredienti viam pandunt, ut pulmones explicare queat, contrà ad illius expressionem concurrere nequeant, quia, relaxatis licet musculis intercostalibus, costæ adeò collabi non possunt,

ut aërem exprimant, quia è naturali suâ sede magis remotæ sunt. Si autem hæc luxatio vertebrarum extrorsum contigerit, statim circa morbi initia diligent manuum depressione, & ferreâ laminâ thoracis parti posticæ applicatâ, adhuc restitui poterit, exhibitis pro circumstantiarum diversitate vel emollientibus, vel adstrin- gentibus: Quoad costas dislocatas, sola artificiosa illarum reposi-
tio remedii loco erit.

XXV.

Sternutatio. Exspiratio ulterius lœditur, quando aër per muscularum pectoralium motus convulsivos vehementissimè exprimitur, irritatâ nempe narum membrana interna, vel à lymphâ acriori, vel à pulveribus in aëre volitantibus, vel à medicamentis Sternutatoriis dictis, pectus simul afficit, ob consensum nervorum primi paris five olfactoriorum & pectoralium, ut spiritus animales in majori copiâ influant, & fibras motrices velocissimè abbrevient; musculi intercostales autem minimè afficiuntur, aliâs enim major expe-
ctanda esset Inspiratio quâm Exspiratio, quia à constrictis musculis pectoralibus, & inflatis simul pulmonibus spiritus animales in principio fibris muscularum intercostalium excluduntur, com- pressis licet successivè pulmonibus, tamen non influent in muscu-los intercostales, quia musculi pectorales vehementer satis con- stringuntur.

XXVI.

Tussis.

Exspiratio demùm adaugetur, quando aër per tales motus convulsivos vehementer exprimitur, quales in sternutatione ob- servantur; causa verò vellicationis in ipsa Tracheâ & pulmonibus hærens diversa deprehenditur, nunc enim externa est nunc inter- na; illam constituunt quæcunque p. n. in Tracheam ingeruntur, & tunicam illius interiorem afficiunt, ut sunt gutta potus, mica panis aliaque; hanc verò suppeditat lympha, ex glandulis, juxta annulos Tracheæ sitis, secreta, & quocunque modo vitiata, mucus, item pus, aliaque vellicationem excitantia. Partes vicinæ etiam interdum vellicationi ansam præbere possunt, œsophagus enim irritatus dat Tussim, quoniam connectitur cum asperâ arteriâ, ubi deficiunt ejusdem annuli, & est pars membranosa: unde revera & facillimè irritatur aspera arteria contigua, & per consensum fit Tussis. Stomachus quoque irritatus dat Tussim, imprimis quan- do vitium hæret circa orificium superius.

XXVII. Ut

Ut verò Exspiratio decenter contingat, ante omnia causa stimulans removenda est, quæ si in stomacho hæserit, per vomitum maximè expellitur. Lympham verò falsam, acidam, aut quounque modo acrem, Gummata Mucilaginosa, qualia sunt Tragacanthum, Gummi Arabicum, particulis suis involventibus, temperabunt, ut & mucaginosa alia e. g. Rad. Glycyrrhyz. Alth. &c. Materiam denique crassam Rosmar. Salv. Calamenth. Eupator. Hyssop. Veronic. & plura alia particulis salinis volat. simplicibus aut oleofisis intermixtis constantia resolvent.

D. S. G.

HOc opus, hic labor est, BURCKHARDI *hec maxima
Virtus,*

*Artibus in Medicis excolere Ingenium,
Esseq; revera, non autem doctus haberi
Exoptat, curâ & mente facit vigili.
Quid valeant Vires, probat hic laudabilis ausus,
Pulmonum monstrans sanguinis officium.
Gratulor, incepto faveat fortuna perennis,
Præclaro studio ut digna brabéa ferat,
Præmia compenset Virtuti congrua, crescat
Gloria per sanos, gratia per miseros.*

Ita Nobil. Clariſſimiq; Dn. BVRCKHARDI, Botanophili
& Inquilini sui honorandi, egregiam peritiam &
prudentiam Medicam Lmq; publico commendat
MAURICIUΣ HOFFMANN, Med. Doct.
& Prof. Primar. Collegiiq; Senior. &c.

QUeī sanus fiat spirantis anhelitus auræ,
Ac æger, Thesibus dum bene nosse doces,
Rem magnam præstas : Nam qui cognoscit abunde
Affetus sanos, & vitiosa mala,
Hic illos servat, curat feliciter hæcq;
Dicitur at-Medicus jure-q; Dogmaticus.

Haut

Haut igitur pigeat Te, BVRCKHARD, sedulitatis:
 Per Praxin Medicam Te quoq; nempe manent
 Præmia, Laus & Honor mox felicem atq; frequentem.
 Grator ego exoptans: Prospera cuncta fluant!
Amoris testandi ergo deproperab.
JACOBUS PANCRATIUS BRUNO, D.

Ad Nob. & Clariss.

DN. CANDIDATVM BVRCKHARDVM
De RESPIRATIONE

Inauguraliter disputantem,
In genium spirat Tua Respiratio doctum,
 Atq; Tuæ monstrat nobile mentis opus;
 Sic fas ad Laurum Te est aspirare futuram,
 Quæsitum & meritis prendere grande decus:
 Aspiret primo fortuna labori, & in altum
 Quò tendis facilem fata viam invenient!

Votiva acclamatio

JOH. MAURICII HOFFMANNI, D.
 Sereniss. March. Brandenburgico Onoldini Confil.
 & Archiatri, Facultatis Medicæ p. t. Decani.

Sein flug-gesinnter Mensch wird stets bey sich bedencken/
 daß Er nicht ihm zu Nutz allein geböhren sey;
 Vieimehr wird sein Verstand ihn gänzlich dahin lencken/
 daß auch der Neben-Mensch sich seiner Gaben freu:
 Und dieses/ wehrtster Freund/ war auch Dein Ruhm-Beginnen/
 weil Du durch Müh und Fleiß Dich tichtig hast gemacht/
 dem halbgestorbnen Leib die Kräfste zu gewinnen/
 zu helffen/ wann auch schon der Seelen Hütte fracht.
 Drum wird auch jederman Dich Lobens-würdig preisen/
 weil Deine Kunst durchgeht die groß und kleine Welt;
 Ja alle Glücks-Geschenk kanst Du Dir selbst verheissen/
 wann Äsculapius Dir giebet Ehr und Geld.

mit diesen Wenigen wolte seinen allzeit treu befundenen
 Herzengs-Freund geziemender massen beeihren

Johann Balthasar Kolb/ LL. Studios,
 -33:(o):33-